

ЧАСОПИС КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ПРАВА

Український науково-теоретичний часопис

2012/4

Виходить
4 рази на рік

Заснований
у жовтні 2001 року

Київський університет права НАН України
Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України>

ЗМІСТ

Головний редактор
Шемшученко Ю.С.

**Заступник
головного редактора**
Бошицький Ю.Л.

Редакційна колегія
Андрійко О.Ф.,
Батанов О.В.,
Вашук О.М.,
Горбатенко В.П.,
Костенко О.М.,
Савчук К.О.,
Семчик В.І.,
Усенко І.Б.,
Ходаківська Т.В. (редактор),
Чернецька О.В.
Шевченко Я.М.,

**Іноземні члени редакційної
колегії**
Райнер Арнольд (Німеччина),
Богуслав Банашек (Польща),
Уільям Батлер (США),
Арнольд Варенвальд (Німеччина),
Ванда Ламм (Угорщина),
Адам Махарадзе (Грузія),
Герберт Шамбек (Австрія)

Рекомендовано до друку
Вченою радою
Київського університету
права НАН України
(протокол № 4 від 12.12.2012);
Вченою радою
Інституту держави і права
ім. В.М.Корецького
НАН України
(протокол №10 від 18.12.2012)

Передплатний індекс 23994

ISSN 2219-5521

Батанов О.В. [Муниципальная влада як категорія сучасного конституційного права](#)

4

Теорія та історія держави і права. Філософія права

- Васецький В.Ю.* [Праворозуміння через призму категорії «філософія права»](#) 9
- Макаренко Л.О.* [Поняття та види соціальної відповідальності](#) 12
- Малиняк Х.В.* [Концепція поняття посадової особи органів внутрішніх справ у сучасній правовій науці](#) 16
- Мамченко Н.В.* [Суспільна правосвідомість як чинник політико-правових рішень](#) 19
- Ніжинська І.С., Ніжинський С.С.* [Поняття і зміст права людини на компенсацію моральної шкоди](#) 22
- Пришляк Г.Я.* [Визначення проблем реалізації правових форм демократичного контролю в Україні та шляхи їх подолання](#) 26
- Баранова Ю.О.* [Програма порівняльно-правового дослідження як науковий документ методологічних засад пізнання правової реальності](#) 29
- Біржакова Є.О.* [Відображення природних прав людини як вихідна форма буття права в контексті теорії природного права](#) 33
- Веклич В.О.* [Особливості сучасних визначень змісту категорії «забезпечення й захист прав і свобод людини і громадянина»](#) 36
- Гордимов А.В.* [Доктринальне тлумачення в контексті гуманізації правових систем сучасності](#) 41
- Горуйко Х.П.* [Організація та діяльність військових судів Західно-Української Народної Республіки](#) 45
- Градова В.Г.* [Розвиток ідеї верховенства права в правовому розвитку сучасної України](#) 50
- Дудар С.К.* [«Верховенство права» у контексті проблеми інтеграції національних правових систем у межах європейського правового простору \(теоретичний аналіз значень терміна\)](#) 53
- Зінченко В.М.* [Культурно-етичні вимоги до поведінки працівників органів внутрішніх справ](#) 56
- Кабанець О.С.* [Демократія як державний режим: теоретико-правовий аналіз](#) 60
- Макеєва О.М.* [Правова культура як елемент правової системи](#) 64
- Макарчук А.В.* [Проблема окреслення кордонів УНР та УД у відносинах України з Четверним союзом \(лютий–листопад 1918 р.\): історико-правовий аналіз](#) 67
- Перепелюк А.М.* [Механізм правозастосування: поняття, ознаки та структурна характеристика](#) 72
- Політанський В.С.* [Загальна характеристика становлення та розвитку права на інформацію](#) 76
- Середюк В.В.* [Порівняльно-правовий аналіз функцій юридичної відповідальності в правовій науці України та Польщі](#) 80
- Худоляр Л.В.* [Становлення принципу рівності в міському праві України-Гетьманщини \(кінець XVII – перша половина XVIII ст.\)](#) 84

Конституційне право та конституційний процес в Україні

- Абасов Г.Г.* [Види функцій гарантування прав місцевого самоврядування в Україні](#) 89
- Куюн І.А.* [«Право на страйк» як форма прояву народного суверенітету: проблеми теорії і практики](#) 92
- Мілова Т.М.* [Духовно-моральні та ідеологічні відносини як предмет конституційного регулювання](#) 96
- © Київський університет права НАН України
© Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України

- Падалко Г.В.* [Співвідношення централізації, децентралізації та рецентралізації у правовому регулюванні служби в органах місцевого самоврядування: сучасний стан та прогноз розвитку](#) 99
- Совгіря О.В.* [Конституційно-правовий статус глави уряду в Україні та в зарубіжних країнах: теоретичні та практичні аспекти](#) 104
- Бак В.І.* [Взаємодія Президента України та Верховної Ради України: конституційно-правове визначення та шляхи вдосконалення](#) 107
- Василькова С.А.* [Регіоналізм та регіоналізація: поняття, дефінітивне визначення та співвідношення](#) 110

<i>Зайцева І.О.</i> Становлення та розвиток організаційно-правового забезпечення національної моделі місцевого самоврядування	114
<i>Кохановський В.В.</i> Конституційно-порівняльна характеристика темпоральних меж строків повноважень глави держави в Україні та зарубіжних країнах	119
<i>Макарова З.С.</i> Конституційно-правовий статус глави уряду в країнах Латинської Америки	123
<i>Стаднік О.М.</i> Загальна характеристика принципу загального виборчого права	127

Адміністративне право і процес. Фінансове право. Інформаційне право

<i>Бевз С.І.</i> Принципи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності при здійсненні державного регулювання господарської діяльності	132
<i>Кисіль Л.С.</i> Деякі адміністративно-правові аспекти оптимізації державного управління	135
<i>Личенко І.О.</i> Законодавчі основи адміністративно-правового захисту законних інтересів громадян у сфері власності	139
<i>Лупало О.А.</i> Правові засади формування концепції адміністративно-деліктного права як галузі права	142
<i>Німко О.Б.</i> Адміністративно-правовий статус Державного земельного банку	146
<i>Целуйко О.В.</i> Нормативне регулювання судової товарознавчої експертизи та експертних, товарознавчих досліджень взуття в контексті вимог Закону України «Про захист прав споживачів»	148
<i>Бучик А.Ю.</i> Класифікація податкових спорів в Україні	152
<i>Сонюк О.В.</i> Правовідносини у сфері адміністративного судочинства як різновид адміністративно-правових відносин	156
<i>Шпаковські Л.В.</i> Місце та роль контролюючих органів у сфері оподаткування у складі контрольних правовідносин	160

Проблеми цивільного та підприємницького права в Україні

<i>Бірюков В.І.</i> Деякі цивільно-правові аспекти статусу державних комерційних підприємств	165
<i>Єфімов О.М., Засць В.А.</i> Відповідальність сторін за невиконання (неналежне виконання) договору чартеру (фрахтування)	168
<i>Кармаза О.О.</i> Теоретичні основи визначення системи джерел житлового права та процесу	171
<i>Кучер Т.М.</i> Застосування логічних моделей доведення адвокатами у цивільному судочинстві України	175
<i>Мельничук Н.О.</i> Пропозиції щодо правового врегулювання застосування штрафів до працівників	179
<i>Ніколенко Л.М.</i> Характеристика касаційного провадження в господарському судочинстві	182
<i>Похиленко І.С.</i> Принцип гласності в господарському процесі	187
<i>Рабовська С.Я.</i> Питання удосконалення законодавства про адвокатуру	190
<i>Харченко Г.Г.</i> Цивільний кодекс України та підстави виникнення речових прав	192
<i>Шимон С.І.</i> Поняття майнових прав у цивільно-правовій теорії та законодавстві	196
<i>Щотова Ю.М.</i> Внутрішні статутні відносини членів громадських об'єднань та корпоративні відносини: проблема співвідношення	200
<i>Коструба А.В.</i> До питання про одностороннє припинення зобов'язань як однієї з форм правоприпиняючих юридичних фактів у цивільному праві	204
<i>Білозерська Є.І.</i> Електронні докази в нотаріальному процесі	207
<i>Бровдій А.М.</i> Особливості законодавчого забезпечення лісогосподарських відносин в Україні	211
<i>Вінциславська М.В.</i> Проблемні питання участі експерта та спеціаліста у виконавчому провадженні	216
<i>Горбань Н.С.</i> Новий підхід до розуміння принципу нотаріальної таємниці в нотаріальному процесі	219
<i>Гуть Н.Ю.</i> Форма заповіту за Вашингтонською та Гаазькою конвенціями: проблеми теорії, нотаріальної практики та необхідність законодавчої регламентації	224
<i>Кикоть О.О.</i> Поняття господарсько-правової відповідальності та її місце в системі права	229
<i>Лаврінченко І.А.</i> Волеформування юридичної особи при вчиненні правочину	232
<i>Лисенко Л.С.</i> Проблемні аспекти оскарження нотаріальних дій або відмови в їх вчиненні (на матеріалах судової практики)	239
<i>Присянюк О.В.</i> Окремі проблеми реалізації учасником товариства з обмеженою відповідальністю права на одержання інформації про діяльність товариства	243
<i>Семененко М.В.</i> Обов'язок страхувальника щодо попередження подвійного страхування у страхових правовідносинах	246
<i>Сушко Є.О.</i> Розвиток та риси законів про акціонерні товариства в Німеччині, Китаї, Україні: порівняльний аспект	250

Проблеми права інтелектуальної власності

<i>Бошицький Ю.Л.</i> Проблеми удосконалення правової освіти у сфері інтелектуальної власності	255
<i>Савич С.С.</i> Поняття торговельних марок (знаків) з доброю репутацією та їх правова охорона (досвід Республіки Польща)	260
<i>Сорвачов О.В.</i> Майнові права інтелектуальної власності на промислові зразки	263
<i>Сисоєнко І.В.</i> Міжнародний огляд законодавства щодо визнання знаків добре відомими	267

Аграрне, земельне та екологічне право

<i>Кулинич П.Ф.</i> Одно- і дворесурсні об'єкти правових відносин у земельному праві України	272
<i>Бондарчук Н.В.</i> Актуальні питання правового режиму лісів України	276
<i>Грошева В.К.</i> Вплив екології та державна підтримка щодо репродуктивного здоров'я громадян України	280
<i>Євстінєєв А.С.</i> Вчення про пріоритетність забезпечення екологічної безпеки при здійсненні спеціального природокористування у доктрині екологічного права	283
<i>Іщук Ю.В.</i> Порівняльний аналіз досвіду діяльності контрольно-інспекційних органів у сфері охорони навколишнього природного середовища України та Російської федерації	289
<i>Кістинюк Т.Р.</i> До питання правової термінології в сфері енергоефективності та енергозбереження	294
<i>Латишева В.В.</i> Правове забезпечення фінансування розвитку житлово-комунального господарства як складової соціальної сфери села	300

Кримінальне право та кримінологія

Грицаєнко Л.Р. Психологічні аспекти діяльності прокурора при підтриманні державного обвинувачення в суді	306
Матвійчук В.К. Предмет відносин та соціальний зв'язок як структурні частини об'єкта екологічних злочинів	308
Фідря Ю.О. Новий перелік нововиявлених обставин: критичний погляд	311
Черковська Т.М. Рівність громадян перед законом як принцип кримінального права	315
Колінько О.О. Жінка як жертва доведення до самогубства	319
Каїка О.С. Повноваження суду апеляційної інстанції на стадії досудового розслідування	323
Сметаніна Н.В. До питання визначення «ціни» злочинності у сучасному суспільстві	327

Правова система України й міжнародне право, порівняльне правознавство

Криволапов Б.М. Проблеми застосування іноземного валютного законодавства у міжнародному приватному праві	331
Кульченко О.В., Улюшев Б.В. Потенційні проблеми впровадження інституту присяжних на прикладі правової системи України	334
Лисик В.М. Вплив Міжнародного комітету Червоного Хреста на формування звичаєвих норм міжнародного гуманітарного права	340
Ржевська В.С. Міжнародно-правове значення проекту «Європейської республіки» Ш. де Сен-П'єра та коментаря до нього Ж-Ж. Руссо	345
Рустамзаде Аїхан. Правові принципи об'єктивної відповідальності за індивідуальну жалобу в Конституційному Суді Азербайджанської Республіки	349
Заворотченко Т.М. Поняття, сутність і природа політичних прав і свобод людини й громадянина в Україні	355
Хорошасв Є.С. Становлення митного права ЄС	359
Баранова Ю.О. Програма порівняльно-правового дослідження як науковий документ методологічних засад пізнання правової реальності	363
Гайдабрус Т.М. Міжнародні протоколи: питання класифікації	368
Клекоцок Р.Р. Правовий статус дитини: взаємозв'язок міжнародного та національного права	372
Манько М.В. Цивільне населення та безпосередня участь у воєнних діях	376
Прокопчук Ю.М. Історичні аспекти правового регулювання права на працю в колишньому СРСР	382
Рибинська Л.О. Створення ЮНІСЕФ та його роль у сучасному міжнародному праві по захисту прав дітей	385
Рибинський Є.І. Рада Європи та її роль у створенні міжнародно-правового механізму боротьби з відмиванням доходів	389
Ібрахим Суфян Саад Ібрахим. Правовая природа конвенцій и рекомендацій МОТ	392
Шендеровська А.В. Лібералізація ввізового режиму між Україною та ЄС: в контексті підписання угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз та внесення змін до неї	396
Шперун Х.В. Договірна правоздатність міжнародного валютного фонду	401
Курабцева А.П. Возникновение и деятельность института военного аудиториата в XVIII – XIX вв.	404

Гість номера

Близнец И.А.. Развитие коллективного управления авторскими и смежными правами в Российской Федерации	410
--	-----

Студентська трибуна

Хмельова І.Є. Визнання держав у міжнародному праві	418
Стрілько В.Ю. Деякі аспекти реформування нотаріату в Україні на сучасному етапі розвитку суспільства	422

Рецензії

Шевченко Я.М. Нова праця у сфері правової охорони службового винахідництва	425
Юлдашев О.Х. Новий погляд на господарський договір	426
Лемак В.В. Проблеми європейської юридичної освіти і науки: погляд молодих науковців	427
Горбунова Л.М. Наукові дослідження з проблем правової системи України	428
Алексєнко І.В. Політологічне дослідження природи та моделей соціальної держави	429
Васильківська І.П. Монографія про історію вузівської правничої науки й освіти	430

Наукова хроніка

Засідання Вченої ради з нагоди присвоєння звання Почесного доктора КУП НАНУ Б. Борисову	432
II Всеукраїнська конференція «Православ'я в Україні»	433
IV Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми правової системи України»	433

Міжнародна науково-практична конференція

«Інноваційний потенціал європейської вищої школи у глобалізаційних трансформаціях XXI століття	434
У КУП НАНУ проведені кафедральні читання: «Захист особистих немайнових прав у сфері інтелектуальної власності: погляд сучасної цивілістики»	435
«Круглий стіл» на тему: «Особисті немайнові права: еволюція від римського права до четвертого покоління прав людини»	435
Студентський парламент КУП НАНУ провів засідання «круглого столу» до Дня місцевого самоврядування	436
Участь студентів КУП НАНУ у заходах Всеукраїнського тижня права	436
У КУП НАНУ відбулася I Міжнародна конференція «Міжнародно-правові проблеми сучасного торговельного мореплавства»	436
Засідання Вченої ради з нагоди присвоєння звання Почесного доктора КУП НАНУ Йозефу Конколі	438
«Круглий стіл» на тему: «Права людини у сфері трансплантології: європейський правовий концепт»	438
«Круглий стіл» на тему: «Проблеми захисту прав людини в сучасному світі»	439

Новий Кримінальний процесуальний кодекс України – об’єкт обговорення в Рівненському інституті КУП НАНУ	439
КУП НАН України – учасник Всеукраїнського інформаційного дня Програми Темпус IV	441
V Міжнародний правничий конкурс ім. В. М. Корецького з європейського права у галузі прав людини	442
Участь делегації КУП НАНУ в «круглому столі», присвяченому пам’яті святого мученика Юрія Новицького	442
Зустріч ректора КУП НАНУ з першим Президентом незалежної України Л. М. Кравчуком	443
Урочисте засідання Вченої ради з нагоди присвоєння звання «Doctor Honoris Causa» професору Райнеру Арнольду	443

Наші ювіляри

75-річний ювілей професора В. Н. Денисова	445
---	-----

Сторінки пам’яті

До 100-річчя від дня народження видатного українського правознавця Анатолія Павловича Таранова	446
Георгіца Аурел Зіновійович	447

Редакційні повідомлення

Бібліотека КУП НАНУ

"Часопис Київського університету права" внесено до переліку фахових видань за спеціальністю "Юридичні науки" (Постанова Президії ВАК України № 1-05/6 від 12.06.02; Постанова Президії ВАК України № 1-05/3 від 16.04.10).

Адреса редакції: 01601, м.Київ-1, вул.Трьохсвятительська,4.
Головний редактор: (044) 278-51-55. Редактор: (044) 235-63-24.

E-mail: chasprava@ukr.net   www.kul.kiev.ua

*Редактор Т.В.Ходаківська. Художник Н.М.Косяк
Комп'ютерне макетування: Г.П.Кондрашин*

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ 16356-4828ПР від 19.02.2010 р.
Підп. до друку 26.12.2012. Формат 60x84 1/8.
Друк офсетний. Ум.-друк.арк.50,5. Обл.-вид.арк. 61,5 Наклад 300 прим.
Видання та друк: Київський університет права НАН України. 01601, м.Київ-1, вул.Трьохсвятительська,4.тлф.278-73-11.
